รับเข้าระบบ : 31/03/2569
พิจารณา : 12/06/2569
สิ้นสุดกระบวนการ : 1/08/2569

การศึกษาการรับรู้เสียงพยัญชนะ และสระในภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

English Consonant and Vowel Perception among First-year Myanmar Students in English Major at Chandrakasem Rajabhat University

ถนอมจิตต์ สารอต*[1]
Thanomjit Sarot*[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และเสียงสระภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า โดยพิจารณาอิทธิพลของระบบเสียงภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาวพม่า ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 30 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ จำนวน 48 ข้อ คำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบพัฒนาจากคำศัพท์แบบคู่เสียง (Minimal Pairs) และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และเนื้อหาเชิงธีม (Thematic Analysis) ซึ่งแบบทดสอบการรับรู้เสียงมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.85 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.74

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชาวพม่ามีความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้น (ร้อยละ 91.1) และเสียงสระ (ร้อยละ 83.5) อยู่ในระดับสูง ในขณะที่การรับรู้เสียงพยัญชนะท้ายมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.6 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 โดยพบว่าเสียงพยัญชนะท้ายที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ /k/–/g/ รองลงมา คือ /p/–/b/ และ /s/–/z/ นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์สะท้อนว่า ปัจจัยด้านอิทธิพลภาษาแม่ มีบทบาทสำคัญต่อการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า ซึ่งนักศึกษาชาวพม่ามีแนวโน้มเชื่อมโยงเสียงภาษาอังกฤษกับระบบเสียงภาษาแม่ ดังนั้น ส่งผลให้เกิดความสับสนในการรับรู้และจำแนกเสียงในภาษาอังกฤษที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาพม่า

คำสำคัญ: การรับรู้เสียง เสียงพยัญชนะ เสียงสระ นักศึกษาชาวพม่า ภาษาแม่

[1] อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
English Lecturer, English Department, Chandrakasem Rajabhat University
Corresponding author: thanomjit.s@chandra.ac.th

Abstract

This study aimed to 1) examine Myanmar students' ability to perceive English initial consonants, final consonants, and vowel sounds, and 2) investigate the factors influencing their English speech perception, with particular attention to the role of the first language (L1) sound system. The participants were 30 first-year Myanmar students majoring in English at Chandrakasem Rajabhat University, selected through purposive sampling. The research instruments consisted of a 48-item English speech perception test developed from minimal pairs, as well as a semi-structured interview. Data were analyzed using descriptive statistics and thematic analysis. The English speech perception test had an average Index of Item–Objective Congruence (IOC) of 0.85. The semi-structured interview had an average IOC of 0.74.

The findings revealed that Myanmar students demonstrated a high level of ability in perceiving initial consonants (91.1%) and vowel sounds (83.5%), whereas their ability to perceive final consonants was considerably lower, with a mean score of 55.6%, which was below the predetermined criterion of 70%. The most problematic final consonant contrasts were /k/–/g/, followed by /p/–/b/ and /s/–/z/. Moreover, the interview findings showed that the influence of the first language played a significant role in English speech perception. Myanmar students tended to associate English sounds with their first language, resulting in difficulty perceiving and discriminating English phonemes that are absent from the Myanmar sound system.

Keywords: Sound perception, Consonants, Vowels, Myanmar students, and First language

บทนำ

ในช่วงกว่า 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการพัฒนาในหลายด้านที่ส่งผลให้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม และด้านการท่องเที่ยวมีความโดดเด่น ส่งผลทำให้ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้น เติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากที่กล่าวมาสอดคล้องกับข้อมูลอ้างอิงสถิติการเดินทางมาเยือนประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกว่า 30 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2568 (Ministry of Tourism and Sports, 2025) ซึ่งในบรรดานักท่องเที่ยวที่เข้ามาในลำดับต้น ๆ เป็นนักท่องเที่ยวในแถบอาเซียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนอกจากการเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยวยังมีการเดินทางมาเยือนเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ทั้งในด้านการศึกษาในรูปแบบนักเรียน นักศึกษา และในด้านการทำงานเพื่อมาเป็นแรงงาน

จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เพิ่มความต้องการ การใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั่วไป และวัยทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้ที่ทำธุรกิจ สถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถในด้านวิชาการ ทักษะที่เป็นประโยชน์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจ และ

เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมโลกในปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะมีการใช้ภาษาต่างประเทศในอนาคตเพิ่มมากขึ้น

นอกจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของผู้เรียนชาวไทยภายในประเทศ ยังมีผู้เรียนชาวต่างชาติจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนให้ความสนใจเข้ามาศึกษาและเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้มีนักศึกษาชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาไทยจากหลากหลายประเทศ โดยอ้างอิงข้อมูลจากสำนักข่าวไทยพีบีเอสซึ่งรายงานข้อมูลประเทศต้นทางของนักศึกษาชาวต่างชาติ 10 ลำดับแรก ที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2565 ได้แก่ จีน เมียนมา กัมพูชา เวียดนาม ลาว เนปาล อินโดนีเซีย อินเดีย เกาหลี และภูฏาน (Thai PBS, 2024)

จากข้อมูลสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้สถาบันการศึกษาไทย ทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความตระหนักรู้ต่อกระแสการหลั่งไหลเข้ามาของผู้เรียนชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้น และเริ่มปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ซึ่งถือว่าเป็นทั้งความท้าทายและเพิ่มโอกาสของสถาบันการศึกษาไทยในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งก้าวสู่การเป็นศูนย์กลาง (Hub) ด้านการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ภาษาอังกฤษยังทำหน้าที่เป็นภาษากลางในการสื่อสาร (Lingua Franca) ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจึงได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่านักศึกษาชาวต่างชาติจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและโต้ตอบในสถานการณ์ทั่วไปได้ แต่ผู้เรียนจำนวนมากยังมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในด้านอื่น ๆ ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการฝึกทักษะการพูด และการออกเสียงให้มีความใกล้เคียงกับประเทศเจ้าของภาษา (Native Speaker)

จากประเด็นที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารและพบข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์และการเรียนรู้ภาษาที่สอง แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการรับรู้และแยกแยะหน่วยเสียง (Speech Perception) ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ รวมถึงเป็นพื้นฐานและเป็นจุดเริ่มต้นของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะจำแนกเสียงเชื่อมโยงความหมาย และจะมีการพัฒนาในด้านการฟัง การพูด และการออกเสียงอย่างเป็นลำดับ ดังนั้น หากผู้เรียนไม่สามารถรับรู้เสียงที่แตกต่างได้อย่างชัดเจน หรือแม่นยำ จะส่งผลต่อการออกเสียง การทำความเข้าใจในการฟัง และการสื่อสารโดยรวมของผู้เรียน (Freeman et al., 2022)

ยิ่งไปกว่านั้น การรับรู้เสียงในระบบภาษาแม่ มีแนวโน้มส่งผลต่อผู้เรียน หรือผู้ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียนที่มีระบบเสียงภาษาแม่ที่แตกต่างจากภาษาที่สองอย่างชัดเจน จากการทบทวนและการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ยังพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้เรียนชาวพม่าในเรื่องของปัญหาการออกเสียงในภาษาอังกฤษในวงจำกัด แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาของนักวิจัยที่ผ่านมาได้สะท้อนว่า กลุ่มผู้เรียนชาวพม่า มีความคลาดเคลื่อนในการออกเสียงซึ่งเชื่อมโยงกับการรับรู้เสียงที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการค้นคว้าของ Wai (2024) ได้สะท้อนถึงผู้เรียนชาวพม่าที่ยังประสบกับปัญหาในด้าน

การสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมโยงกับการรับรู้และการออกเสียงภาษาอังกฤษที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้เรียนชาวไทยในบางด้าน เช่น ปัญหาความสับสนของเสียงเสียดแทรก (Fricatives) และเสียงกักเสียดแทรก (Affricates) รวมถึงปัญหาการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำที่ระบบเสียงภาษาแม่ไม่รองรับ

นอกจากนี้ยังพบประเด็นด้านความสอดคล้องของการศึกษาของ Zaw et al. (2026) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนชาวพม่าประสบปัญหาในการออกเสียงสระ ได้แก่ /ɪ/, /ʊ/, /æ/ รวมถึงเสียงพยัญชนะบางเสียง ได้แก่ /f/, /v/ และ /r/ ซึ่งเป็นเสียงที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงของภาษาพม่า ดังนั้น ผู้เรียนจึงมักแทนเสียงที่ใกล้เคียงกับภาษาแม่จึงส่งผลให้การรับรู้และการออกเสียงมีความคลาดเคลื่อนได้

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวพม่าที่เน้นในด้านการผลิตเสียง หรือ speech production มากกว่าการรับรู้เสียง ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการรับรู้เสียงในภาษาอังกฤษเพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มคลังข้อมูล และเข้าใจปัญหาในด้านการรับรู้เสียงได้อย่างตรงประเด็น รวมถึงยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร รายวิชา และแนวทางการฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มนักศึกษาชาวพม่าที่มาศึกษาในสถาบันการศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และเพื่อเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาชาวต่างชาติที่กำลังมีแนวโน้มในการเข้ามาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ อีกหลายแห่งในประเทศไทย เพื่อพัฒนามาตรฐานให้สู่ระดับสากลในอนาคต

ยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาและออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการมุ่งเน้นผลลัพธ์ในการเรียนให้แก่ผู้เรียน หรือ Outcome-Based Education (OBE) เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะของผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเรื่องการรับรู้เสียงในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา เชื่อมโยงด้านการออกเสียงและการสื่อสารอย่างเป็นระบบซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และในบริบทในด้านการทำงานของผู้เรียนในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และเสียงสระภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาอิทธิพลของระบบเสียงภาษาแม่ของนักศึกษาชาวพม่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

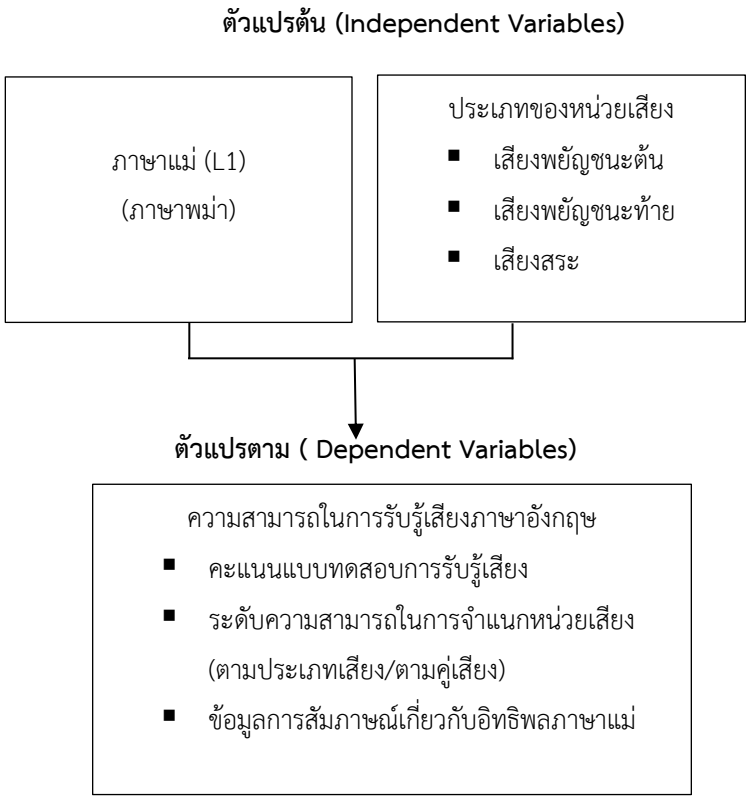
กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการรับรู้เสียงในภาษาที่สองมาประกอบการค้นคว้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้ (Perception) ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา โดยมีบทบาทต่อทักษะการฟังและการออกเสียง รวมถึงได้เชื่อมโยงกับบริบทของการเรียนภาษาที่สอง ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผล

ต่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร หากผู้เรียนไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงได้อย่างถูกต้อง อาจจะก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนทั้งในการรับรู้และการออกเสียงของผู้เรียนได้

นอกจากนี้ ได้นำข้อมูลในด้านอิทธิพลของภาษาแม่ (L1) มาประกอบการศึกษา ซึ่งนับเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ โดยผู้เรียนมักใช้ระบบเสียงเดิมเป็นกรอบเพื่อกำหนดความเข้าใจเสียงใหม่ จึงส่งผลให้เสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาแม่สามารถรับรู้ได้ง่ายกว่า แต่ในขณะที่เสียงที่แตกต่างจากภาษาแม่อาจจะก่อให้เกิดความสับสน (Odlin, 1989; Ellis, 1994)

ส่วนในด้านสัทศาสตร์ ได้ค้นคว้าในด้านกระบวนการออกเสียงและระบบเสียง ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของมนุษย์ (Tianmanee, 2005) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ไม่ได้มุ่งอธิบายระบบเสียงทั้งหมด แต่คัดเลือกศึกษาเฉพาะเสียงที่มีแนวโน้มเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาชาวพม่า โดยเฉพาะเสียงที่มีความแตกต่างด้านความก้อง (Voicing)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดที่มีการประยุกต์และพัฒนาโดยอาศัย Speech Learning Model (Flege, 2003) และ Perceptual Assimilation Model (Best & Tyler, 2007) มาเป็นกรอบเพื่อใช้ในการอธิบายอิทธิพลของภาษาแม่ต่อการรับรู้เสียงในภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังปรากฏในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาวพม่า ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 30 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัย โดยมีเกณฑ์กำหนดให้เป็นผู้มีภาษาแม่เป็นภาษาพม่า ไม่มีความบกพร่องทางการได้ยินและการพูด และไม่เคยเรียนรายวิชาสัทศาสตร์และสัทวิทยามาก่อน

เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย (1) แบบทดสอบการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ จำนวน 48 ข้อ ซึ่งพัฒนาจากคำศัพท์แบบคู่เสียง (minimal pairs) โดยครอบคลุมเสียงพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และเสียงสระที่มีปัญหา โดยคู่เสียงที่มีแนวโน้มเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียน เช่น /θ/–/t/, /ð/–/d/, /r/–/l/, /p/–/b/, /k/–/g/ และ /æ/–/e/ เป็นต้น ซึ่งใช้แนวทางการคัดเลือกคำศัพท์ส่วนหนึ่งจากหนังสือ English Pronunciation in Use: Intermediate (Hancock, 2017) โดยแบบทดสอบพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานแนวคิดด้านการรับรู้เสียงในภาษาที่สอง (Best & Tyler, 2007) และแนวคิด Speech Learning Model (Flege, 2003) เพื่อให้ได้มาซึ่งแบบทดสอบที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

จากนั้นนำแบบทดสอบการรับรู้เสียง และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มาปรับปรุงก่อนการนำมาใช้จริง โดยแบบทดสอบการรับรู้เสียงมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.85 และในแบบสัมภาษณ์มีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.74

หลังจากผ่านการตรวจสอบ IOC ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักศึกษาชาวพม่าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อทดลองความชัดเจนของคำสั่ง และความเหมาะสมของรายการคำศัพท์ ก่อนนำไปใช้จริง และผลการทดลองใช้พบว่า ผู้เข้าร่วมทดลองสามารถเข้าใจคำสั่งได้ชัดเจน และไม่พบข้อบกพร่องของรายการคำศัพท์ นักศึกษากลุ่มที่ทดสอบเครื่องมือก่อนการใช้จริงไม่ได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับเสียงต้นแบบที่ใช้ในการทดสอบเป็นเสียงของเจ้าของภาษาอังกฤษ [1] (Native Speaker) เพื่อควบคุมความสม่ำเสมอของคุณภาพเสียงในการทดสอบ และ (2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์การรับรู้เสียงและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบในห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่สามารถควบคุมด้านคุณภาพของเสียง และอุปกรณ์ในการฟังเสียงได้อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันเสียงรบกวนภายนอกในขณะดำเนินการทดสอบ โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถฟังเสียงคำศัพท์คู่เทียบเสียง (minimal pairs) เพียง 1 ครั้งต่อข้อ เพื่อสะท้อนการรับรู้แบบทันที และลดสถานการณ์ของการทบทวนคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างแบบทดสอบแต่ละชุดพัก 5 นาที ก่อนฟังแบบทดสอบชุดถัดไปจนครบทั้ง 3 ชุด รวมทั้งหมดจำนวน 48 ข้อ

[1] ต้นแบบเสียงใช้ผู้ให้เสียงสำเนียงบริติช จำนวน 1 คน

ในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน จำนวน 30 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความยากหรือการแยกแยะการรับรู้เสียง กลยุทธ์ในการฟังหรือการใช้ทักษะการฟัง และอิทธิพลของภาษาแม่ โดยมีการจดบันทึก การบันทึกเสียง (ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากกลุ่มตัวอย่าง) และถอดความจากข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ตามแนวทางที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่ออธิบายระดับความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนหรือนักศึกษาชาวพม่า

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงธีม (Thematic Analysis) ตามแนวทางของ Braun and Clarke (2006) เพื่อจัดจำแนก และคัดแยกประเด็นสำคัญและเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เสียง โดยมีการเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ทั้งสองส่วนเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครบถ้วนทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เนื่องด้วยในงานวิจัยนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายรูปแบบของการรับรู้เสียงและความคลาดเคลื่อน หรือข้อผิดพลาดในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษมากกว่าการทดสอบเชิงสถิติโดยตรง

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และ 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจะสอดคล้องในประเด็นคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชาวพม่าจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย เพศหญิง จำนวน 14 คน และเพศชาย จำนวน 16 คน การเก็บข้อมูลด้านเพศ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น และเพื่อเป็นการบันทึกไว้เป็นข้อมูล โดยไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติในงานวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาของประเทศพม่า และมีการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทของการเรียนรู้และ การสื่อสารด้วยตนเองโดยเฉลี่ย 5 - 10 ปี

2. ระดับความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ จากการศึกษารวบรวมข้อมูลระดับความสามารถในการรับรู้เสียงภาษา อังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบการรับรู้เสียง จำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น จำนวน 21 ข้อ เสียงพยัญชนะท้าย จำนวน 12 ข้อ และเสียงสระ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งได้นำผลมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

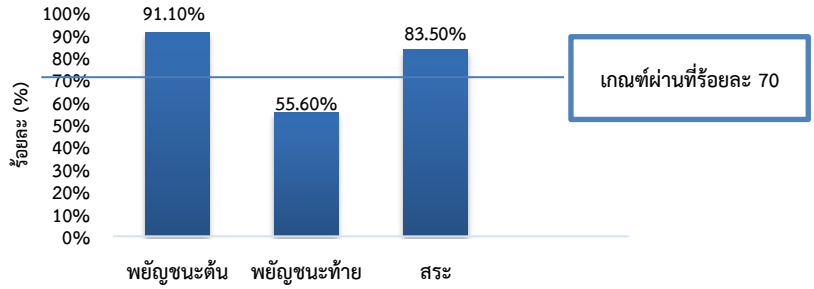
ตัวแปร	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
พยัญชนะต้น	21	19.13	1.40
พยัญชนะท้าย	12	6.67	1.91
สระ	15	12.53	1.40
คะแนนรวม	48	38.33	3.63

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของเสียงพยัญชนะต้น โดยมีค่าเฉลี่ย 19.13 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 1.40 ในส่วนของเสียงสระ มีค่าเฉลี่ย 12.53 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.40 ส่วนของเสียงพยัญชนะท้าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6.67 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.91 เมื่อพิจารณาคะแนนรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 38.33 จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระดับความสามารถโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ

3. การเปรียบเทียบค่าร้อยละของความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ เมื่อวิเคราะห์คะแนนเป็นค่าร้อยละ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Brown and Hudson (2002) ที่ได้อธิบายถึงแนวทางในการประเมินแบบอิงเกณฑ์ควรกำหนดเกณฑ์การตัดสินไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการประเมิน มาเป็นกรอบในการแปลผลคะแนนโดยใช้เกณฑ์ผ่านที่ร้อยละ 70 ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวได้สอดคล้องกับตัวอย่างงานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษา อังกฤษในประเทศไทยที่ใช้คะแนนร้อยละ 70 เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Karavek et al., 2022) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เกณฑ์ดังกล่าวเพื่อจำแนกระดับความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ โดยการแปลผลแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

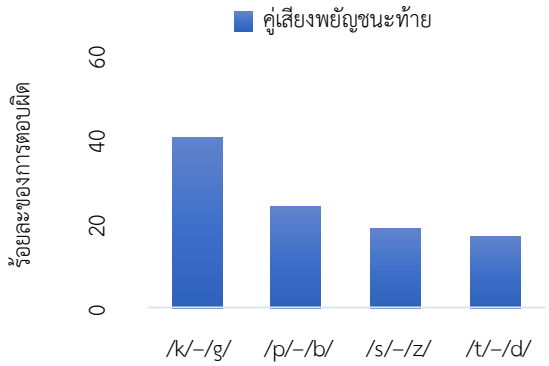
- คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70 หมายถึง มีความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
- คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง มีความสามารถผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

จากข้อมูลการวิเคราะห์ผล พบว่า ความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 91.1 และเสียงสระ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.5 ซึ่งอยู่ในระดับสูงทั้งสองประเภท ในขณะที่เสียงพยัญชนะท้าย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.6 ซึ่งผลแสดงให้เห็นว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการเปรียบเทียบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับความสามารถในการรับรู้เสียงในแต่ละประเภทอย่างชัดเจนของนักศึกษาชาวพม่า โดยเสียงพยัญชนะท้ายเป็นประเภทที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับเสียงประเภทอื่น ดังปรากฏในภาพ 2 เป็นแผนภูมิแท่งที่แสดงค่าร้อยละแสดงความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษจำแนกตามประเภทของหน่วยเสียงของนักศึกษาชาวพม่า ซึ่งช่วยให้เห็นแนวโน้มของข้อมูลได้อย่างชัดเจน

ภาพ 2 ค่าร้อยละความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษจำแนกตามประเภทของหน่วยเสียงของนักศึกษาชาวพม่า

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาการกระจายของคะแนนรายบุคคล (P แทน ผู้เข้าร่วมวิจัย) พบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยหรือผู้เรียนชาวพม่า ส่วนใหญ่มีคะแนนในส่วนของพยัญชนะต้นอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนมากกว่า 17 คะแนน จาก 21 คะแนน ในขณะที่คะแนนในส่วนของพยัญชนะท้ายมีแนวโน้มอยู่ในช่วง 4 ถึง 8 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน ดังตัวอย่างคะแนนรายบุคคลที่ผู้วิจัยกล่าวถึง เช่น P1 ได้คะแนนพยัญชนะต้น 17 คะแนน และพยัญชนะท้าย 5 คะแนน ในขณะที่ P4 ได้คะแนนพยัญชนะต้น 18 คะแนน และพยัญชนะท้าย 4 คะแนน และ P25 ได้คะแนนพยัญชนะต้น 20 คะแนน และพยัญชนะท้าย 8 คะแนน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นรูปแบบของคะแนนที่มีความสอดคล้องกันในกลุ่มตัวอย่าง โดยคะแนนในส่วนของพยัญชนะต้นมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง ในขณะที่คะแนนพยัญชนะท้ายอยู่ในระดับต่ำกว่า

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงร้อยละของการตอบผิดของคู่เสียงพยัญชนะท้ายที่มีปัญหา

4. การวิเคราะห์เฉพาะเสียงพยัญชนะท้ายรายคู่ที่พบปัญหาเด่นชัด เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์การตอบผิดแบบรายคู่เสียงพยัญชนะท้าย ดังการแสดงข้อมูลในภาพ 3 แผนภูมิได้แสดงข้อมูล คู่เสียง /k/ – /g/ มีจำนวนการ

ตอบผิดมากที่สุด ร้อยละ 40.6 รองลงมา คือ คู่เสียง /p/ – /b/ ร้อยละ 23.9 และ /s/ – /z/ ร้อยละ 18.7 ในขณะที่คู่เสียง /t/ – /d/ มีจำนวนการตอบผิดน้อยที่สุด ร้อยละ 16.8 ผลการวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของจำนวนข้อผิดพลาดในแต่ละคู่เสียง ซึ่งจะเห็นได้ว่า คู่เสียงบางคู่มีจำนวนข้อผิดพลาดสูงกว่าคู่เสียงอื่นอย่างชัดเจน

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของการตอบผิดในเสียงพยัญชนะท้าย

คู่เสียงพยัญชนะท้าย	ร้อยละของการตอบผิด (%)
/k–g/	40.6
/p–b/	23.9
/s–z/	18.7
/t–d/	16.8

สรุปได้ว่า จากภาพ 3 แผนภูมิแท่ง และตารางที่ 2 ได้แสดงร้อยละของการตอบผิดในเสียงพยัญชนะท้ายแต่ละคู่เสียง ซึ่งช่วยให้เห็นรูปแบบของข้อผิดพลาดได้อย่างเป็นระบบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้มาจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และนำมาวิเคราะห์เชิงธีม (Thematic Analysis) โดยมีการถอดความจากข้อมูล การให้รหัส (Coding) และการจัดกลุ่มประเด็นที่มีความสอดคล้องกัน จากการวิเคราะห์สามารถจัดแบ่งข้อมูลออกเป็น 5 ประเด็นหลัก ดังนี้

5.1 ความยากในการแยกแยะเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัย ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่ามีความยากในการแยกแยะเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะเสียงสระและพยัญชนะบางคู่ ตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ เช่น

P4 กล่าวว่า *“Vowel sounds are really difficult to know the correct sound…”*

P18 กล่าวว่า *“Sometimes I cannot distinguish immediately.”*

5.2 อิทธิพลของภาษาแม่ ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่กล่าวว่า ภาษาแม่มีผลต่อการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เสียงบางเสียงไม่มีอยู่ในระบบเสียงภาษาแม่ ตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ เช่น

P1 กล่าวว่า *“Some English sounds don’t exist in our native language.”*

P26 กล่าวว่า *“We don’t clearly pronounce the final consonants.”*

5.3 ความสับสนของคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน ผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวนหลายรายได้ให้ข้อมูลว่า มีความสับสนในการแยกแยะคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน เช่น cap–cab, rice–rise และ ship–sheep ตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ เช่น

P25 กล่าวว่า *“Final consonants such as cap and cab are difficult.”*

5.4 กลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ใช้วิธีการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น การฟังเพลง การชมภาพยนตร์ รวมถึงการใช้สื่อออนไลน์ YouTube และ podcast ตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ เช่น

P3 กล่าวว่า *“I listen to English podcasts and YouTube videos.”*

5.5 การใช้กลยุทธ์การคาดเดาของผู้เข้าร่วมวิจัยบางรายได้ให้ข้อมูลว่า มีการใช้การคาดเดาเมื่อไม่สามารถแยกแยะเสียงได้อย่างมั่นใจ และเกิดความกังวลเมื่อได้ฟังเสียง รวมถึงความไม่แน่ใจ ตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ เช่น

P18 กล่าวว่า *“I try to guess the sound...”*

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพบว่า ผู้เรียนชาวพม่ามีแนวโน้มการรับรู้ที่สอดคล้องกันตรงกับวัตถุประสงค์ในข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและอิทธิพลของระบบเสียงภาษาแม่ที่เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้เกิดความสับสน และสร้างความผิดพลาดในการรับรู้เสียงภาษาที่สอง จึงทำให้ผู้เรียนชาวพม่ามีความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้นและเสียงสระที่ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่การรับรู้เสียงพยัญชนะท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำ และมีจำนวนข้อผิดพลาดในการรับรู้มากกว่าพยัญชนะต้นและสระ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกได้ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ด้านระดับความสามารถในการรับรู้เสียง

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวพม่ามีความแตกต่างกันตามประเภทของหน่วยเสียงอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้เรียนชาวพม่ามีความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้นและเสียงสระอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับสูง โดยเสียงพยัญชนะต้น คิดเป็นร้อยละ 91.1 และเสียงสระคิดเป็นร้อยละ 83.5 ในขณะที่ความสามารถการรับรู้เสียงพยัญชนะท้ายอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับต่ำอย่างเด่นชัด โดยคิดเป็นร้อยละ 55.6

ดังนั้น แม้ว่านักศึกษาชาวพม่าจะสามารถรับรู้เสียงบางประเภทได้ดี แต่ไม่ได้สะท้อนว่า นักศึกษาชาวพม่าจะสามารถรับรู้และแยกแยะเสียงได้อย่างถูกต้องทุกเสียง ยิ่งไปกว่านั้น การค้นคว้ายังสะท้อนให้เห็นเพิ่มเติมว่า ตำแหน่งของเสียง (Phonological Position) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เสียงในภาษาที่สองของผู้เรียนหรือนักศึกษาชาวพม่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Speech Learning Model (Flege, 2003) ที่อธิบายเกี่ยวกับผู้เรียนภาษาที่สองที่มักใช้หมวดหมู่เสียงเดิมในภาษาแม่เป็นพื้นฐานในการรับรู้เสียงใหม่ ส่งผลให้การแยกแยะหน่วยเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกันทำได้ยาก

จากการวิเคราะห์เชิงลึกจึงพบว่า นักศึกษาชาวพม่าเกิดความสับสน ลังเลและไม่แน่ใจ จึงทำให้เลือกผิดพลาดในการทำแบบทดสอบการรับรู้เสียง โดยเฉพาะคู่เสียง /k/–/g/ และ /p/–/b/ ซึ่งเป็นเสียงที่มีความแตกต่างด้านความก้อง (Voicing Contrast) ดังนั้น การที่นักศึกษาชาวพม่าไม่สามารถแยกเสียงดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นระบบเสียงภาษาแม่ได้สร้างเงื่อนไขและข้อจำกัดในตำแหน่งพยัญชนะท้าย โดยเฉพาะเสียงที่ระบบ

เสียงภาษาแม่ไม่ได้มีการจำแนกความแตกต่างแบบชัดเจน จึงส่งผลให้นักศึกษาชาวพม่าไม่สามารถแยกความแตกต่างของคู่เสียงบางคู่ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ในทางกลับกัน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาชาวพม่ามีความสามารถในการรับรู้เสียงพยัญชนะต้นและเสียงสระได้ดีกว่า ซึ่งอธิบายได้ว่า เสียงในตำแหน่งพยัญชนะต้นและเสียงสระอาจมีความเด่นชัดทางเสียงที่มากกว่า และอาจจะมีระบบเสียงที่มีในภาษาแม่ นอกจากนี้ ยังสามารถเชื่อมโยงกับงานของ Toro et al. (2008) ที่เสนอให้เห็นว่า พยัญชนะและสระมีบทบาทที่มีความแตกต่างกันในกระบวนการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน ดังนั้น จึงทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ได้ง่ายกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางสัทศาสตร์ที่ระบุว่า เสียงในตำแหน่งท้ายคำมักมีความชัดเจนน้อยกว่าเสียงต้นคำ และอาจถูกลดทอนลง (neutralization) ในกระบวนการรับรู้ จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถรับรู้เสียงในตำแหน่งดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพยังสนับสนุนผลเชิงปริมาณอย่างชัดเจน โดยนักศึกษาชาวพม่าส่วนใหญ่ระบุว่า เสียงภาษาอังกฤษบางเสียงไม่มีในภาษาแม่ และทำให้เกิดความสับสนในการฟัง โดยเฉพาะคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน เช่น pan–pen, cap–cab และ ship–sheep ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการแยกแยะเสียงในระดับหน่วยเสียง (phoneme)

ซึ่งจากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า มีทั้งข้อมูลที่สอดคล้องและแตกต่างกับการศึกษาของ Zaw (2022) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวพม่าระดับผู้ใหญ่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีปัญหาในการออกเสียงหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาพม่า เช่น /v/, /f/, /r/ และ /ʒ/ รวมทั้งสระและสระประสมหลายเสียง โดยสาเหตุสำคัญเกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่และความแตกต่างระหว่างระบบเสียงของภาษาอังกฤษกับภาษาพม่า ผู้วิจัยเสนอว่า การเรียนการสอนควรเน้นการฝึกสัทศาสตร์อย่างเป็นระบบเพื่อช่วยลดข้อผิดพลาดในการออกเสียง ซึ่งศึกษาการรับรู้และการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศพม่าที่พบว่า ผู้เรียนมีความยากลำบากในการรับรู้และการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษบางเสียง เนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงของภาษาอังกฤษและภาษาพม่า ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการแยกแยะเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น จึงอภิปรายเพิ่มเติมข้อค้นพบในเรื่องการรับรู้เสียงของนักศึกษาชาวพม่าในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นกระบวนการรับรู้เสียงเป็นพื้นฐานของการออกเสียง กล่าวคือการรับรู้ที่ผิดพลาดอาจมีแนวโน้มเป็นสาเหตุให้เกิดกระบวนการที่ผิดพลาดในการออกเสียงในอนาคตได้

อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ Zaw (2022) มุ่งเป้าที่การศึกษาการออกเสียง แต่สำหรับงานวิจัยนี้มีผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการรับรู้เสียง แต่ผลการศึกษาทั้งสองมีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน คือ อิทธิพลของภาษาแม่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ระบบเสียงภาษาอังกฤษ จึงสามารถอภิปรายเพิ่มเติมในด้านของทิศทางปัญหาที่พบกับนักศึกษาชาวพม่ายังคงเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับกระบวนการรับรู้เป็นสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่จะส่งผลถึงการออกเสียงในการสื่อสารประจำวัน

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เสียงของนักศึกษาพม่า

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของภาษาแม่ (L1) หรือภาษาพม่า เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่า ถ้าในกรณีที่เสียงมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาแม่ จะทำให้นักศึกษาชาวพม่ามีแนวโน้มใช้ระบบเสียงภาษาแม่เป็นแนวทางในการฟังและการออกเสียงในภาษาที่สอง ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาชาวพม่าสามารถรับรู้ได้ง่ายกว่า ในขณะที่เสียงที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาแม่จะสร้างความสับสนให้กับนักศึกษา จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการฟังหรือการรับรู้ จากข้อค้นพบนี้ ผู้วิจัยจึงสามารถเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Flege (2003) ในเรื่องของ Speech Learning Model หรือ SLM ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่เรียนภาษาที่สอง และมีแนวโน้มจะเชื่อมโยงเสียงใหม่ที่ได้ยินหรือเสียงที่ไม่ใช่ภาษาแม่ รวมถึงการรับรู้เสียงเดียวกันในภาษาที่แตกต่างกัน จึงเป็นสาเหตุให้แยกแยะเสียงได้ยากมากขึ้น

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำแนวคิดเรื่อง Perceptual Assimilation Model หรือ PAM (Best & Tyler, 2007) มาเชื่อมโยงได้กับการที่ผู้เรียนจัดหมวดหมู่ของเสียงภาษาที่สองให้มีรูปแบบเดียวกับเสียงในภาษาแม่ จึงทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มการรับรู้ว่า เสียงที่ได้ฟังเป็นเสียงเดียวกัน (Single-Category Assimilation) ในบริบทของงานวิจัยนี้ ระบบเสียงภาษาแม่ของนักศึกษาชาวพม่ามีข้อจำกัดในตำแหน่งพยัญชนะท้าย โดยเฉพาะเสียงที่ระบบเสียงภาษาแม่ไม่ได้จำแนกความแตกต่างด้านความก้อง (Voicing Contrast) อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้นักศึกษาชาวพม่าไม่สามารถแยกแยะคู่เสียงบางคู่ได้อย่างถูกต้อง เช่น /k/–/g/ และ /p/–/b/ ประกอบกับข้อมูลในการสัมภาษณ์ที่กล่าวซ้ำ หรือพูดเน้นย้ำในเรื่องความสับสนในการฟังเสียงดังกล่าว ซึ่งรายละเอียดในผลการสัมภาษณ์สามารถนำมาอธิบายและสนับสนุนผลเชิงปริมาณได้อย่างชัดเจน โดยนักศึกษาชาวพม่าได้สะท้อนข้อมูลที่กล่าวถึง ความยาก ความสับสนในการแยกแยะเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน และการรับรู้ว่ามีเสียงบางเสียงที่ไม่มีอยู่ในภาษาแม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง Phonological Distance (Best, 1995) ที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างระหว่างระบบเสียงของภาษาแม่และภาษาที่สอง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการรับรู้เสียงของผู้เรียน หรือผู้ฟัง

ยิ่งไปกว่านั้น การที่นักศึกษาชาวพม่าได้ให้ข้อมูลการใช้ “กลยุทธ์การคาดเดา” (Guessing Strategy) ยังสะท้อนถึงความไม่มั่นใจในการรับรู้เสียง ซึ่งอาจส่งผลต่อความแม่นยำของการประมวลผลด้านระดับการรับรู้เสียงของตัวนักศึกษา ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการรับรู้เสียงของนักศึกษาชาวพม่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันของหลายปัจจัย ได้แก่ ระบบเสียงภาษาแม่ ตำแหน่งของเสียงในคำ และลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียง ที่เป็นเครื่องกำหนดระดับความยากง่ายในการรับรู้เสียง ในภาษาที่สอง

จากประเด็นที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นว่า ความถี่ของการรับภาษาเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนหรือนักศึกษาชาวพม่า ถ้าหากขาดการฝึกฝนในด้านการรับรู้เสียงอย่างเป็นระบบที่ถูกต้อง เช่น การเรียนรู้ทางสัทศาสตร์และสัทวิทยา (Phonetics and Phonology) หรือการฝึกจำแนก การแยกแยะเสียงโดยตรง จะมีแนวโน้มในการแยกแยะเสียงอย่างถูกต้องได้น้อยลง รวมถึงความยากลำบากในการออกเสียงเป็นลำดับถัดมา

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์การศึกษาในครั้งนี้ร่วมกับแนวคิด Speech Learning Model (Flege, 2003) และแนวคิด Perceptual Assimilation Model (Best & Tyler, 2007) รวมถึงแนวคิดเรื่อง Phonological Distance (Best, 1995) จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างของระบบเสียงภาษาแม่มีอิทธิพลต่อกระบวนการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยเฉพาะเสียงที่ไม่มีอยู่ในระบบเสียงภาษาพม่าความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวพม่ามีความแตกต่างกันในแต่ละประเภทของเสียง โดยเสียงพยัญชนะท้ายเป็นประเด็นที่มีความยากลำบากในการแยกแยะมากที่สุด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับอิทธิพลภาษาแม่ของนักศึกษาชาวพม่า รวมถึงความคล้ายคลึงกันของระบบเสียง และประสบการณ์ทางภาษาของนักศึกษาชาวพม่าโดยตรง ซึ่งความยากในการรับรู้เสียงไม่ได้เกิดจากลักษณะของหน่วยเสียงเพียงอย่างเดียว แต่ยังสัมพันธ์กับระบบเสียงภาษาแม่ของผู้เรียนอย่างชัดเจน ทั้งยังสนับสนุนแนวคิดของ Speech Learning Model (SLM) และ Perceptual Assimilation Model (PAM) ในบริบทของนักศึกษาชาวพม่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนโยบายด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. สามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทักษะการฟัง โดยออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึกแยกแยะเสียง ผ่านชุดคำศัพท์คู่เสียง (Minimal Pairs) และควรเพิ่มจำนวนคำศัพท์ให้หลากหลายมากขึ้น ตามระดับของผู้เรียน และส่งต่อนโยบายการเรียนทักษะภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นการฟังเป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน

2. สามารถนำมาพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการรับรู้เสียงพยัญชนะท้ายโดยเฉพาะ อาจออกแบบในรูปแบบของกิจกรรมเชิงโต้ตอบ ในบริบทของรายวิชา Phonetics and Phonology และวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยและพัฒนา

1. ควรนำผลการศึกษาที่ได้ไปต่อยอดในการพัฒนาเครื่องมือหรือแบบฝึกทักษะที่เน้นการแก้ปัญหาการรับรู้เสียงของผู้เรียนชาวพม่าโดยเฉพาะ เช่น การพัฒนากิจกรรมฝึกฟังเสียง หรือแบบฝึกการออกเสียงที่เน้นคู่เสียงที่มีปัญหา เพื่อทดสอบว่าการฝึกอย่างเป็นระบบจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการรับรู้เสียงได้หรือไม่

2. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้เรียนกลุ่มอื่น เช่น ผู้เรียนชาวไทยหรือผู้เรียนต่างชาติกลุ่มอื่นเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบของปัญหาการรับรู้เสียง และเพื่อพัฒนาแนวทางการสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในวงกว้างมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสามารถในการรับรู้เสียงภาษาอังกฤษในกลุ่มนักศึกษาชาวต่างชาติประเทศอื่น เช่น กลุ่มนักศึกษาชาวจีน กลุ่มนักศึกษาชาวลาวในประเทศไทย เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลของระบบเสียงภาษาแม่ที่แตกต่างกันในการรับรู้เสียงในภาษาอังกฤษ

2. ควรพัฒนาแบบทดสอบการรับรู้เสียงให้ครอบคลุมหน่วยเสียงในภาษาอังกฤษให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น รวมถึงพัฒนาแบบทดสอบให้มีรูปแบบคำที่หลากหลาย เพื่อให้การประเมินความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียนได้ครอบคลุม

3. ควรศึกษาต่อยอดเรื่องการรับรู้เสียงควบคู่กับการออกเสียงว่า มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อกันอย่างไรเมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาวต่างชาติเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาแบบเรียนและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนยิ่งขึ้น

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งข้อมูลเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบการรับรู้เสียงในภาษาอังกฤษ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการดูแลด้านจริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์ หลังจากผ่านขั้นตอนการตรวจสอบ ผู้วิจัยได้รับการพิจารณาอนุมัติ และหนังสือรับรองจริยธรรมวิจัย จากสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม คณะนักศึกษากลุ่มตัวอย่างชาวพม่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยและเจ้าหน้าที่ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่และสละเวลาในการให้ข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

Best, C. T. (1995). A direct realist view of cross-language speech perception. In W. Strange (Ed.), *Speech perception and linguistic experience: Issues in cross-language research* (pp. 171–204). York Press.

Best, C. T., & Tyler, M. D. (2007). Nonnative and second language speech perception. In O.-S. Bohn & M. J. Munro (Eds.), *Language experience in second language speech learning* (pp. 13–34). John Benjamins. https://doi.org/10.1075/lllt.17.04bes

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology,* 3(2), 77–101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Brown, J. D., & Hudson, T. (2002). *Criterion-referenced language testing.* Cambridge University Press.

Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition.* Oxford University Press.

Flege, J. E. (2003). Assessing constraints on second-language segmental production and perception. In A. Meyer & N. Schiller (Eds.), *Phonetics and phonology in language comprehension and production* (pp. 319–355). Mouton de Gruyter. https://doi.org/10.1515/9783110895094.319

Freeman, M. R., Blumenfeld, H. K., Carlson, M. T., & Marian, V. (2022). First-language influence on second language speech perception depends on task demands. *Language and Speech,* 65(1), 28–51. https://doi.org/10.1177/0023830920947721

Hancock, M. (2017). *English pronunciation in use: Intermediate* (2nd ed.). Cambridge University Press.

Karavek, N., Jantiya, T., Panyasee, S., Kakaeo, J., Techo, C., & Sriprom, S. (2022). *The development of the pronunciation of English final consonants (/s/, /z/, /ed/) using cooperative learning with the STAD technique among Grade 10 students at Krabyai Vongkusolkit Phitthayakhom School, Ban Pong District, Ratchaburi Province*. *Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University, 12*(2), 22–29. (in Thai).

Ministry of Tourism and Sports. (2025). *Tourism statistics 2025.* https://www.mots.go.th/news/category/829

Odlin, T. (1989). *Language transfer.* Cambridge University Press.

Thai PBS. (2024, September 9). *The other side of Thailand as an education hub: Foreign students flock to Thai universities*. https://www.thaipbs.or.th/news/content/343985 (in Thai).

Tianmanee, B. (2005). *Satthasat lae satthawitthaya phasa Angkrit* [English phonetics and phonology]. Thammasat University Press. (in Thai).

Toro, J. M., Nespor, M., Mehler, J. & Bonatti, L. L. (2008). Finding words and rules in a speech stream: Functional differences between vowels and consonants. *Psychological Science,* 19(2)*,* 137–144. https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2008.02059.x

Wai, H. E. (2024). *Challenges and strategies in English communication among Myanmar students in international programs in a Thai university* [Master's independent study, Thammasat University].https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2024/TU_2024_6621040416_21073_30780.pdf

Zaw, P. P. M. (2022). An analysis of common pronunciation errors made by adult Burmese EFL learners: A study taken at The Experts English Language Center in Yangon, Myanmar. *Journal for Research Scholars and Professionals of English Language Teaching*, 6(29), 1-14. https://doi.org/10.54850/jrspelt.6.29.01

Zaw, P. P. M., Bamroongkit, S., & Rungrojsuwan, S. (2026). A comparative study of the phonological systems of English and Burmese: The implications for teaching and learning English pronunciation. *Journal of Education and Learning*, 15(1), 255–266. https://doi.org/10.5539/jel.v15n1p255